

AIS และ TRUE ชนะการประมูลคลื่น 1800 MHz รวมมูลค่าประมูลสูงถึง 80,778 ล้านบาท

Event

- กสทช. แลงผลผลการประมูลคลื่นความถี่ 1800 MHz จำนวน 2 ใบอนุญาต แบ่งเป็นใบอนุญาตละ 15 MHz โดย TRUE เป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นใบอนุญาตแรกที่ราคา 39,792 ล้านบาท ส่วน AIS เป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นใบอนุญาตที่สองที่ราคา 40,986 ล้านบาท รวมมูลค่าเงินประมูล 80,778 ล้านบาท โดยหลังจากนี้ กทค. จะทำการรับรองการประมูลภายในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2015 เพื่อออกใบอนุญาตการใช้คลื่นความถี่ให้กับผู้ชนะการประมูลทั้ง 2 ราย ซึ่งคาดว่าผู้ชนะประมูลจะนำคลื่นดังกล่าวเพื่อให้บริการ 4G ต่อไป

Analysis

- การประมูลคลื่น 1800 MHz มีมูลค่าเงินประมูลรวมสูงกว่าราคาตั้งต้นถึง 48,954 ล้านบาท หรือ 154% สะท้อนให้เห็นถึงการแข่งขันของผู้ประกอบการเพื่อขยายโครงข่ายให้รองรับกับความต้องการใช้งานด้านข้อมูลที่เติบโตแบบก้าวกระโดดในช่วงปี 2010-2014 ผู้ใช้บริการมือถือมีความต้องการใช้งานด้านข้อมูลเพิ่มขึ้นกว่า 35% ต่อปี จึงทำให้ผู้ประกอบการมีความต้องการคลื่นความถี่เพิ่มเติม เพื่อรองรับปริมาณการใช้งานข้อมูลที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง เมื่อประกอบกับการประมูลคลื่นที่มีผู้เข้าร่วมประมูลมากถึง 4 ราย ในขณะที่ใบอนุญาตมีเพียง 2 ใบ จึงทำให้การแข่งขันมีความรุนแรงและราคาประมูลรวมถูกดันให้สูงกว่าราคาตั้งต้นกว่า 154% และสูงกว่ามูลค่าประเมินคลื่นความถี่ โดยใบอนุญาตแรก คิดเป็น 200% ของมูลค่าคลื่น และใบอนุญาตที่สอง คิดเป็น 206% ของมูลค่าคลื่น
- อีไอซีประเมินว่าราคาประมูลสูงมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการ แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ความมั่นคง และสภาพคล่องของผู้ประกอบการบางราย นั้น อีไอซีมองว่าการนี้ดังกล่าวมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการมือถือ เนื่องจากธุรกิจโทรคมนาคมมีผู้เล่นน้อยราย และผู้เล่นแต่ละรายต่างมีฐานลูกค้ากลุ่มใหญ่ อีกทั้งยังมีเงินทุนและสายป่านที่ยาวกว่าผู้ประกอบการดิจิทัลทีวี แต่ต้นทุนค่าใบอนุญาตที่สูงอาจกระทบต่อผลประกอบการและกำไรในช่วงแรกราว 5-10% และทำให้ระยะเวลาคืนทุนของผู้ประกอบการนานขึ้น
- ด้วยเงื่อนไขเรื่องค่าบริการของ กสทช. ทำให้ผู้ชนะประมูลต้องหากลยุทธ์อื่นที่ไม่ใช่ด้านราคา เพื่อรักษาฐานรายได้และกำไรของบริษัท ทั้งนี้ แม้ว่าราคาประมูลที่ติดตัวสูงจากราคาตั้งต้นและมูลค่าคลื่นค่อนข้างมาก แต่เนื่องจาก กสทช. กำหนดให้ค่าบริการทั่วไปของคลื่น 1800 MHz จะต้องถูกลงกว่าค่าบริการเฉลี่ยของการให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2100 MHz และจะต้องมี

แพ็คเกจราคาถูกสำหรับผู้มีรายได้ต่ำ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส จึงเป็นตัวแปรสำคัญทำให้ผู้ประกอบการต้องหาแนวทางอื่นๆ เพื่อให้บริษัทยังคงมีการเติบโตของรายได้และกำไร ยกตัวอย่างเช่น การร่วมมือกับผู้ผลิต content เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเรียกใช้งานข้อมูลเพิ่มมากขึ้น และนำเสนอแพ็คเกจที่ใช้ข้อมูลในปริมาณมากในราคาที่เพิ่มขึ้นไม่มาก ซึ่งจะยังทำให้ราคาค่าบริการต่อหน่วยยังคงถูกกว่าค่าบริการของคลื่น 2100 MHz เป็นต้น

- แม้ว่าพืชนะการประมูลคลื่น 1800 MHz จะเป็นผู้เล่นรายเดิม แต่ยังคงต้องจับตามองการประมูลคลื่น 900 MHz ซึ่งคาดว่า JAS อาจมีโอกาสสอดแทรกเป็นผู้เล่นรายใหม่ในตลาดได้ โดยอีไอซีประเมินว่า JAS มีแนวโน้มต้องการคลื่น 900 MHz มากกว่าคลื่น 1800 MHz และอาจทุ่มเม็ดเงินเพื่อก้าวเข้ามาทำธุรกิจในตลาดมือถือ เนื่องจากคลื่นความถี่ต่ำสามารถครอบคลุมพื้นที่ให้บริการได้มากกว่า 2 เท่า และสามารถลดการลงทุนด้านโครงข่ายลงได้กว่า 10 เท่า ทั้งนี้ หาก JAS สามารถประมูลคลื่น 900 MHz ได้ ก็จะช่วยส่งเสริมธุรกิจอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของบริษัท และต่อยอดบริการข้อมูลให้ครอบคลุมการใช้งานมากขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าการประมูลคลื่น 900 MHz ในวันที่ 15 ธันวาคม 2015 จะมีการแข่งขันเพื่อแย่งชิงคลื่นความถี่จากผู้เล่นรายเดิมอย่างดุเดือด เพื่อรักษาสถานะลูกค้าและส่วนแบ่งการตลาดให้ได้มากที่สุด

Implication

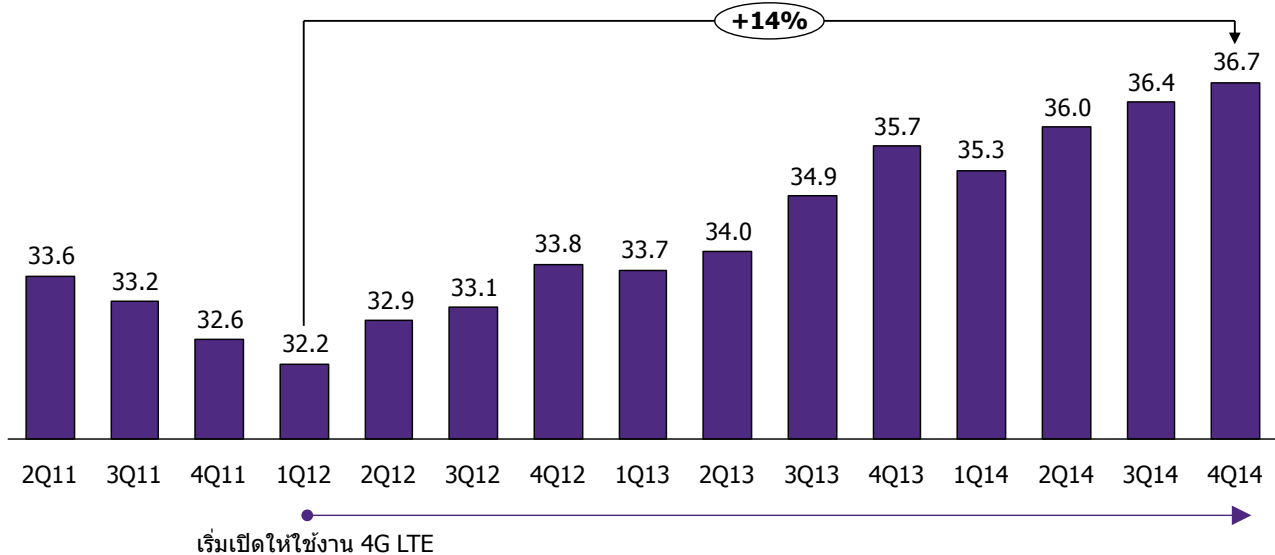
- ในภาพรวมการเปลี่ยนผ่านสู่เทคโนโลยี 4G มีโอกาสสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม อีไอซีมองว่าหากผู้ประกอบการเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการทำการตลาดและลงทุนระบบ 4G บนคลื่นความถี่ 1800 MHz จะมีโอกาสช่วยเร่งอัตราการใช้จ่ายข้อมูลของลูกค้า (data usage) และเพิ่มรายได้ค่าบริการเฉลี่ยต่อเลขหมาย (ARPU) ให้แก่ผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ โดยในกรณีศึกษาของเกาหลีใต้พบว่าเมื่อ SK Telecom ผู้ให้บริการมือถือรายใหญ่ของเกาหลีใต้เริ่มให้บริการ 4G และใช้กลยุทธ์ Unlimited LTE data plan ซึ่งมีราคาแพ็คเกจที่สูงขึ้นเกือบ 1 เท่าของอัตราค่าบริการเฉลี่ย เพื่อจับกลุ่มลูกค้ารุ่นใหม่ที่ต้องการใช้งานข้อมูลในปริมาณมาก ทำให้รายได้ค่าบริการเฉลี่ยต่อเลขหมายยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องกว่า 14% ภายในระยะเวลา 3 ปี ส่วนกรณีของไทย อีไอซีคาดว่าหากก้าวเข้ามาของเทคโนโลยี 4G จะทำให้รายได้จากการให้บริการข้อมูลของผู้ประกอบการมือถือในปี 2016 มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประมาณ 20-25% YOY
- นอกจากการประมูลคลื่นความถี่ 1800 MHz จะช่วยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมโทรคมนาคมเติบโตได้อย่างต่อเนื่องแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ตามมา การประมูลคลื่นความถี่และการเปลี่ยนผ่านสู่เทคโนโลยี 4G มีผลโดยตรงต่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม โดยการประมูลคลื่นความถี่ในประเทศกำลังพัฒนา เช่น อินโดนีเซียและอินเดีย ก่อให้เกิดการลงทุนด้านโทรคมนาคมเพิ่มขึ้นกว่า 16-40% YOY ซึ่งถือเป็นปัจจัยบวกแก่ผู้รับเหมาติดตั้งและขยายโครงข่าย รวมถึงผู้ผลิตและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคม นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอื่นๆ เช่น ผู้ผลิตและจำหน่ายสมาร์ทโฟน การค้าออนไลน์ การทำธุรกรรมผ่านมือถือ รวมถึงการให้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง อีกด้วย

รูปที่ 1: การเปิดให้บริการ 4G LTE ของ SK Telecom ในเกาหลีใต้ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (ARPU) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายของค่ายมือถือ SK Telecom

หน่วย: พันwon/เดือน

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ SK Telecom

โดย : อิศระสรรค์ กันทะอุโมงค์ (issarasan.kantaumong@scb.co.th)

Economic Intelligence Center (EIC)

Siam Commercial Bank Public Company Limited

EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.